

Asia: VN/34558/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentteja rakentamislain muutoksista

Tapahtuma-alan kannalta hallituksen esityksen merkittävin muutos liittyy 42.1 pykälän 4-kohdan muutoksiin. Tapahtumateollisuus ry pitää hyvin tervetulleena sitä, että “Lisäyksellä varmistettaisiin, että rakentamislupaa ei edellytetä yksittäistä tapahtumaa varten pystytettävältä tapahtumarakenteelta, joka on käytössä joidenkin tuntien, tai pisimmilläänkin joidenkin viikkojen ajan”.

Muutos on tärkeä niin hallinnollisen tarkoituksenmukaisuuden, lupavaatimuksen aiheuttaman aikatauluepävarmuuden kuin lupaprosessiin sitoutuvien kustannusten ja työajan näkökulmasta. Tapahtumapystytys eroaa niin aikajänteeltään kuin taloudelliselta volyymiltään niin merkittävästi rakentamisesta, ettei niihin voi arjen työn häiriintymättä soveltaa samoja sääntöjä. Tapahtumarakenteet ovat useimmiten myös tehdasvalmisteisista osista kerta toisensa jälkeen täsmälleen samalla tavalla koottavia rakenteita. Tällöin kokoamisen ja käytön turvallisuuden kannalta olennaista on tehdasvalmistetun tuotteen ja sen osien vaatimustenmukaisuus ja ammattimainen, ohjeiden mukainen kokoaminen.

Tapahtuma-alan toimintaan sovellettavalle sääntelylle on valitettavasti tyypillistä sen epäyhdenmukaisuus ja tulkintalinjan muuttuminen ilman säädösmuutoksia. Tämän vuoksi Tapahtumateollisuus ry pitäisi arvokkaana, että lain tasolla määriteltäisiin, kuinka pitkäksi ajaksi pystytettävä rakenne katsotaan tapahtumarakenteeksi.

Tapahtumateollisuus ry näkee hyvänä ja monin tavoin perusteltuna Helsingin kaupungin käyttämää aikarajaa, jonka mukaan enintään kahdeksi kuukaudeksi pystytettävä rakenne katsotaan väliaikaiseksi tapahtumarakenteeksi. Tapahtumateollisuus ry näkee, että ilman lakiin määriteltävää aikarajaa toimialan toimijoille jäisi lakimuutoksen jälkeenkin oikeudellinen epävarmuus, milloin kyseessä saattaisi olla rakennuslupaa edellyttävä rakenne.

Rakentamislaisia jäisi yhä rakennusluvanvaraiseksi hyvin pienten katsomoiden rakentaminen. Tapahtumateollisuus ry toivoo, että valmistelussa arvioitaisiin vielä, onko esimerkiksi viiden hengen katsomolta, käytännössä siis penkiltä, tarkoituksenmukaista edellyttää rakennuslupaa.

Tapahtuma-alan kannalta on kuitenkin huomattavasti merkityksellisempää, että väliaikaiset tapahtumarakenteet on hallituksen esityksessä jätetty rakennusluvanvaraisuuden ulkopuolelle. Tästä näkökulmasta Tapahtumateollisuus ry pitää jo tähänastisia hallituksen esityksen lausuntoversiossa esitettyjä muutoksia alan kannalta positiivisina ja tärkeinä.

Tapahtuma-ala on oma elinkeinonsa, jolla on yhtymäkohtia muun muassa rakennus-, media- ja kulttuurialoihin. Koska tapahtumaelinkeinon tunnistaminen on vielä varsin puutteellista, tämä on johtanut siihen, että esimerkiksi osaamisesta tai sääntelystä puhuttaessa tapahtuma-ala rinnastetaan edellä mainittuihin aloihin.

Samaan aikaan rakentamista säännellään monella tapaa omana erityisenä toimialanaan. Esimerkiksi tilaajavastuulaisissa on erikseen rakentamista koskevaa sääntelyä ja työturvallisuuslain soveltamisessa rakennusala koskee oma erityissääntelynsä kuten valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta. Kun tapahtuma-alaa ei tunnisteta lainsäädännössä omana elinkeinonaan, on tapahtuma-ala hyvin alttiina myös muusta lainsäädännöstä tulevalle rakentamisen sääntelylle.

Tätä rakennusalan sääntelyn laajentumista tapahtumaelinkeinon harjoittamiseen ei voi estää yksin rakentamislain muutoksilla. Mutta kun ympäristöministeriössä ja sen hallinnonalalla on hyvin vahva rakentamisen asiantuntemus, Tapahtumateollisuus ry näkee, että tässä hallituksen esityksen perusteluissa on mahdollisuus ottaa kantaa siihen, mitä katsotaan rakentamiseksi ja millä perusteella rakentamistulkintaan on tehty määrättyjä rajauksia. Tämä edesauttaisi tavoitetta, että rakentamisen määritelmä olisi nykyistä yhdenmukaisempi ja sen myötä selkeämpi läpi suomalaisen lainsäädännön. Tällöin rakentamisen määritelmä ei myöskään laajenisi muilla toimialoilla, tässä tapauksessa tapahtuma-alalla, tehtävään työhön.

2. Esityksen mukaan Ilmastonselvityksessä tulisi raportoida uuden rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Asetusvalmistelun helpottamista varten kysymme, tulisiko näkemyksesi mukaan vähähiilisyyсарviointi tehdä rakennukselle sekä rakennuspaikalle (rakennuspaikalla tarkoitetaan mm. rakennuksen perustuksia), vaikka hiilijalanjäljen raja-arvot on suunniteltu koskevan vain rakennusta?

Vastaus:

A: Ilmastonselvityksen tulisi sisältää vain rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

B: Ilmastonselvityksen tulisi sisältää rakennuksen sekä rakennuspaikan hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

Muu kommentti [Tapahtumateollisuus ry ei näe, että sillä olisi asiantuntemusta ottaakseen kantaa rakennuspaikan vähähiilisyyсарviointin tarpeellisuuteen.]

3. Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia arvioit esitetyillä muutoksilla olevan edustamasi tahon kannalta?

Sillä, että väliaikaisilta tapahtumarakenteilta ei edellytetä rakennuslupaa, on tapahtumajärjestämisen kannalta suuri, jopa ratkaiseva taloudellinen merkitys. Luvan edellyttäminen olisi aiheuttanut tapahtumajärjestämiselle aikataulullista epävarmuutta ja hallinnollista taakkaa, joka olisi joissain tapauksissa pahimmillaan vienyt tapahtumajärjestämiseltä jopa taloudelliset edellytykset. Väliaikaisrakenteiden käyttäminen tapahtumassa on urakkana merkittävästi vastaavaa rakennusurakkaa taloudellisesti pienempi. Näinpä myös kustannusten on oltava vastaavasti pienempiä, jotta tapahtumarakenteiden pystytys voi olla kannattavaa liiketoimintaa. Lakimuutos tukee edellä mainittua tavoitetta kannattavasta liiketoiminnasta.

4. Kommenteja alueidenkäyttölain 57, 188 a ja 197 §:stä

-

5. Kommenteja ympäristönsuojelulain 156 b §:stä

-

6. Kommenteja laista viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympärisövaikutusten arvioinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

-

Kerman Sami
Tapahtumateollisuus ry